

บทคัดย่อ

โครงการศึกษาประเพณี วัฒนธรรม พิธีกรรม ของชุมชนม้ง 13 หมู่บ้านจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นโครงการที่ศึกษา เรียนรู้ และถ่ายทอดความรู้ให้กับคนรุ่นหลังได้ศึกษา และเป็นแนวทางในการศึกษาหาความรู้ต่อไป

ประเพณี วัฒนธรรมที่ถือปฏิบัติอยู่ทุกวันนี้คนม้งส่วนใหญ่บ้างก็รู้จัก บ้างก็ไม่รู้จัก และให้นำไปปฏิบัติต่างก็ทำกันไม่ค่อยถูกต้อง หรือทำกันไม่เป็น นอกจากผู้รู้ด้านประเพณี วัฒนธรรม หรือผู้ประกอบพิธีกรรมเท่านั้นถึงจะปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ถ้าหากว่า ผู้รู้ หรือผู้ประกอบพิธีนั้นได้เสียชีวิตไปประเพณี วัฒนธรรมอันดีที่ทำกันมาคงจะหายไปกับคนเหล่านั้น ดังนั้นเพื่อเป็นการศึกษา เรียนรู้ และเผยแพร่สู่สาธารณชน จึงจำเป็นอย่างที่จะต้องไปศึกษา เรียนรู้ อย่างถ่องแท้ และตีพิมพ์เป็นเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อคนรุ่นใหม่ และรุ่นหลัง ได้ศึกษาและถือปฏิบัติ จะได้รับการประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของชาวม้งนี้ไม่สูญหายไป

การเก็บข้อมูลแบบการสอบถาม ข้อมูลที่ได้มา ทำให้ได้ครบบ้าง ไม่ครบบ้าง แต่เมื่อศึกษาหลาย ๆ หมู่บ้านไปหลาย ๆ ผู้รู้ จึงรู้สึกถึงความเข้าใจในส่วนลึกของประเพณี วัฒนธรรม และพิธีกรรมความเชื่อ ซึ่งบางหมู่บ้านได้มีการประกอบพิธีที่อาจจะผิดเพี้ยนไปบ้าง แต่ลักษณะของพิธีกรรมก็ไม่ได้แตกต่างกันนัก เนื่องจาก แต่ละหมู่บ้านมีสายตระกูล หรือแซ่ ที่ไม่เหมือนกัน รวมทั้งลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศที่แตกต่าง

จากการศึกษาโครงการวิจัยประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรมต่าง ๆ ของชาวม้งในจังหวัดแม่ฮ่องสอนแล้ว ทำให้เกิดทัศนคติที่ดี ต่อชุมชน และมีความกระตือรือร้นที่อยากจะค้นคว้าต่อ และอยากจะศึกษาต่อ เพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ หรือนำไปเผยแพร่ต่อไปให้กับคนรุ่นต่อไปในอนาคต

ธีระพล กมลยุทธชัย